

Komentár k rozhodnutiam o určení kapitálových vankúšov pre lokálne systémovo významné banky

Úvod

Na pokrytie rizika vyplývajúceho zo systémovej významnosti bánk sa používa kapitálový vankúš pre lokálne systémove významné banky (ďalej len „O-SII“).¹ Maximálna možná výška kapitálového vankúša pre O-SII, ktorú môže stanoviť Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“), je 3 % celkových rizikových expozícií. V prípade dcérskych spoločností je táto úroveň obmedzená aj výškou kapitálového vankúša pre globálne systémove významnú inštitúciu (ďalej len „G-SII“)² alebo O-SII, ktorá sa vzťahuje na ich skupinu na konsolidovanom základe. V týchto prípadoch nemôže výška vankúša pre O-SII presiahnuť mieru kapitálového vankúša pre G-SII alebo O-SII na konsolidovanom základe, zvýšenú o 1 p. b.

V roku 2022 bola identifikácia O-SII vykonaná rovnako ako v predchádzajúcich rokoch na základe metodiky, ktorá vychádza z usmernení Európskeho orgánu pre bankovníctvo (ďalej len „EBA“)³. Jednotlivé banky sú identifikované ako systémove významné na základe súboru kritérií, ktoré každé zahŕňa jeden alebo viac ukazovateľov. Na základe údajov ku koncu roka 2021 bolo ako O-SII identifikovaných 6 bánk. Zmena úrovne vankúša O-SII nastala v prípade dvoch bánk, a to zvýšením o 0,25 p. b. Zvýšenie kapitálových vankúšov má priaznivý vplyv na odolnosť bánk.

Celková kapitálová primeranosť bánk ostáva aj naďalej na veľmi dobrej úrovni. Ku koncu roka 2021 dosiahla úroveň 19,8 % rizikovo-vážených aktív. Aj po zvýšení kapitálových vankúšov pre O-SII bude mať bankový sektor dostatok kapitálu na poskytovanie úverov, pričom objem voľného kapitálu nad rámec kapitálových požiadaviek aktuálne dosahuje úroveň 1,7 mld. € (4,5 % rizikovo-vážených aktív).

---

¹ Lokálne systémove významná banka podľa § 33a ods. 1 písm. c) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a inak systémove významná inštitúcia podľa článku 131 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013.

² Globálne systémove významná banka podľa § 33a ods. 1 písm. b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a globálne systémove významná inštitúcia podľa článku 131 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013.

³ EBA/GL/2014/10

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/930752/EBA-GL-2014-10+%28Guidelines+on+O-SIIs+Assessment%29.pdf>

Zoznam O-SII sa rozšíri o jednu banku

Na základe výsledkov O-SII skóre, vypočítaného z údajov ku koncu roka 2021, presiahlo hranicu 350 b. b. (v metodike EBA) a 425 b. b. (v rozšírenej metodike NBS) 6 bánk a jedna pobočka zahraničnej banky⁴. Zoznam bánk presahujúcich uvedené hranice je nasledovný:

- 365.bank, a. s.,
- Československá obchodná banka, a. s.,
- Prima banka Slovensko, a. s.,
- Slovenská sporiteľňa, a. s.,
- Tatra banka, a. s.,
- Všeobecná úverová banka, a. s.

Najvýraznejšia zmena nastala v prípade Prima banky, ktorá po prvýkrát prekonal hranicu 350 b. b., resp. 425 b. b., čím sa kvalifikovala na O-SII. Významnejší rast v skóre zaznamenala aj ČSOB, ktorá sa posunula do intervalu, ktorý jej stanovuje vyššiu úroveň kapitálového vankúša pre O-SII. Na základe výsledkov O-SII skóre majú všetky 4 zvyšné banky (VÚB, SLSP, Tatra banka a 365.bank) výsledné skóre v intervale pre výšku kapitálového vankúša O-SII na takej úrovni, ako im bola schválená v minulom roku. Výška kapitálových vankúšov pre jednotlivé O-SII je uvedená v tabuľke č. 1.

Banka	Výška kapitálových vankúšov pre O-SII od 1. 1. 2022	Výška kapitálových vankúšov pre O-SII od 1. 1. 2023
365.bank, a. s.	0,25 %	0,25 %
Československá obchodná banka, a. s.	1,00 %	1,25 %
Prima banka Slovensko, a. s.	-	0,25 %
Slovenská sporiteľňa, a. s.	2,00 %	2,00 %
Tatra banka, a. s.	1,50 %	1,50 %
Všeobecná úverová banka, a. s.	1,75 %	1,75 %

Zdroj: NBS, ECB

Poznámka: O-SII – lokálne systémovo významné banky.

Zmeny vo výške vankúšov pre O-SII

Celkové O-SII skóre sa u väčšiny bánk v porovnaní s minulým rokom nezmenilo do takej miery, že by bolo potrebné meniť výšku kapitálovej požiadavky, vyplývajúcu zo systémovej významnosti bánk. Výnimkou je Prima banka a ČSOB. Dynamický rast Prima banky v posledných rokoch sa

⁴ Jedná sa o UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočku zahraničnej banky. V prípade pobočiek zahraničných bánk nie je možné stanoviť požiadavku na kapitálové vankúše.

prejavil aj rastom v celkovom O-SII skóre, čím sa kvalifikovala na O-SII a spadá do intervalu pre O-SII vankúš na úrovni 0,25 %.

Zmena v celkovom skóre nastala aj u ČSOB, ktorá sa do vyššieho intervalu dostala hlavne v dôsledku akvizície OTP banky. Úroveň vankúša O-SII sa preto zvyšuje o 0,25 p. b. na 1,25 %.

Významná zmena skóre nastala aj v prípade VÚB, ktorému zodpovedá výška kapitálového vankúša na úrovni 2,50 %. Maximálna výška O-SII vankúša pre dcérsku spoločnosť sa vypočíta ako výška vankúša pre O-SII (alebo G-SII) materskej skupiny zvýšená o 1 p. b. Materskej skupine VÚB (Gruppo Intesa Sanpaolo) je určený vankúš pre O-SII na úrovni 0,75 %. To znamená, že horná hranica vankúša O-SII pre VÚB je ohraničená úrovňou 1,75 %. Napriek tomu, že celkové skóre VÚB je najvyššie v bankovom sektore a zodpovedá úrovni 2,50 %, maximálna možná výška vankúša pre VÚB je 1,75 %.

1. Prílohy

Príloha 1

Legislatívny rámec

NBS má na základe § 33d ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) povinnosť určiť zoznam O-SII a od 1. januára 2016 tento zoznam zverejniť na svojom webovom sídle. Ďalej, NBS môže na základe § 33d ods. 6 zákona o bankách rozhodnúť o určení kapitálového vankúša pre O-SII.

Na základe § 33d ods. 14 zákona o bankách má NBS povinnosť aspoň raz za kalendárny rok preskúmať určenie O-SII a výsledok preskúmania oznámiť príslušnej O-SII a Európskemu výboru pre systémové riziká. Toto rozhodnutie sa Bankovej rade NBS štandardne predkladá v mesiacoch apríl, resp. máj.

Na základe § 33d ods. 10 zákona o bankách, ak O-SII je dcérskou spoločnosťou G-SII alebo dcérskou spoločnosťou O-SII, ktorá je materskou bankou v Európskej únii a podlieha vankúšu pre O-SII na konsolidovanom základe, tak vankúš pre O-SII, ktorý sa vzťahuje na O-SII na individuálnom základe alebo subkonsolidovanom základe, nesmie presiahnuť nižšiu z týchto hodnôt:

- a) súčet vyššej z hodnôt miery vankúša pre G-SII alebo O-SII, ktorá sa vzťahuje na skupinu na konsolidovanom základe a 1 % celkovej rizikovej expozície vypočítanej podľa osobitného predpisu⁵,
- b) 3 % celkovej rizikovej expozície vypočítanej podľa osobitného predpisu⁵ alebo hodnota miery vankúša pre O-SII, ktorej uplatnenie na skupinu na konsolidovanom základe povolila Európska komisia.

Výšku vankúša pre O-SII teda efektívne obmedzuje buď limit na úrovni 3 % alebo O-SII/G-SII vankúš materskej banky zvýšený o 1 p. b.

---

⁵ Čl. 92 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Príloha 2

Metodický rámec

Metodika pre určenie zoznamu O-SII na Slovensku sa v roku 2022 nemenila. Na opätovné určenie O-SII v roku 2022 sa použila metodika publikovaná v usmernení EBA, zverejnená dňa 14. decembra 2014⁶. Táto metodika je založená na 10 indikátoroch, ktoré za daný bankový sektor vstupujú do výpočtov. Celkové skóre bánk sa vypočíta na základe skóre týchto indikátorov. Metodika umožňuje národným orgánom určiť hraničné skóre, ktoré ak jednotlivé banky dosiahnu, stávajú sa lokálne systémovo významnými. Základná hranica skóre stanovená metodikou je 350 b. b. NBS určila hranicu identifikácie O-SII bánk na 425 b. b.

Národným orgánom je umožnené požívať aj dodatočné indikátory, ktoré lepšie odzrkadľujú charakter systémového rizika v danom štáte. Tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2022 pri identifikácii O-SII zahrnula NBS do výpočtu tri dodatočné indikátory: celkové rizikové expozície, úvery poskytnuté retailu a vklady prijaté od retailu. Tieto indikátory boli zaradené do piatej kategórie tzv. dodatočných indikátorov, pričom váhy sa rozdelili rovnomerne medzi jednotlivé kategórie a v rámci kategórií medzi jednotlivé indikátory. Použitú metodiku (zoznam indikátorov aj ich váhy) uvádza tabuľka č. 2.

Tabuľka 2 Metodika na určenie O-SII				
Kategória	Indikátor		Váha EBA	Váha NBS
Veľkosť	I1	Celkové aktíva	25,00 %	20,00 %
Význam (vrátane nahraditeľnosti / infraštruktúry finančného systému)	I2	Hodnota domácich platobných transakcií	8,33 %	6,67 %
	I3	Vklady vkladateľov súkromného sektora v rámci EÚ	8,33 %	6,67 %
	I4	Úvery poskytované príjemcom súkromného sektora v rámci EÚ	8,33 %	6,67 %
Zložitosť / cezhraničná činnosť	I5	Nominálna hodnota OTC derivátov	8,33 %	6,67 %
	I6	Cezhraničné pasíva	8,33 %	6,67 %
	I7	Cezhraničné aktíva	8,33 %	6,67 %
Prepojenie	I8	Pasíva v rámci finančného systému	8,33 %	6,67 %
	I9	Aktíva v rámci finančného systému	8,33 %	6,67 %
	I10	Zostatková hodnota emitovaných cenných papierov	8,33 %	6,67 %
Voliteľné ukazovatele	I11	Celkové rizikové expozície		6,67 %
	I12	Úvery poskytnuté retailu		6,67 %
	I13	Vklady prijaté od retailu		6,67 %
Hranica skóre pre O-SII			350 b. b.	425 b. b.

Zdroj: EBA, NBS

Poznámka: O-SII – lokálne systémovo významné banky, EÚ – Európska únia, OTC deriváty – mimoburzové deriváty, EBA – Európsky orgán pre bankovníctvo.

⁶ EBA/GL/2014/10

<http://www.eba.europa.eu/documents/10180/930752/EBA-GL-2014-10+%28Guidelines+on+O-SIIs+Assessment%29.pdf>